

ለናይ ሰልፍ መግርክ 60ታት

6ይ ክፈለ

መሐመድ እድሪስ

መዐረከት አዳል - 26 ሰብተምበር 1961 አክል-ሕድ ቀደምለ እት ጀሪደት ለፈግረ ሸሬሕ ዲብለ ዐለት ምዕል 25 ሰብተምበር 1961: ከረ ሓምድ ዐዋቴ እት አታሃይ ሞጎራዬብ ዐለው። እቱ ዲብ ህለው ህዬ: ሐቴ እብ ካፒቴን ያሲን በሺር ለትትመረሕ ቅወት ቅታል (ስትራይኪንግ ፎርስ): እት ቀነብያትለ ዐድ ትሊት ክም በጽሐ ትደለ ወሐር: ከረ ሓምድ ሸዐብ ሐሩዱ እሎም ለዐለ አጣል እንዴ ሐድገው: እንጌረ ሌጠ እንዴ በልዐው: አስክለ እግል ልሕብም ወለአዳፍም ለቀድር ምድር ሰከው። ሐቆ ሄራር ሳዐት ህዬ: እት ሕግስ ደብር አዳል እተ ህሌት ዔለ ጥልያን (ባምበት) ዓረፈው። እት ምሴተ ናታዬ ለልትበህል ዐድ አተው። ፈጅራተ እት ነታዬ እት ወደግ ዎሮ ሕብግም እንዴ ትመየው: 26 ሰብተምበር አስቡሕ አስክ ክርበ ኮርቶ ጌሰው።

እቱ ዶል በጽሐው ህዬ ለቴለል ትበደለ። ለዶል ዋርድየት ለዐለ ዐዋቴ መሐመድ ፋይድ ኢትህመለ እሎም እንድኢኮን: ለምን ዐድ ክሰብ ለትበገሰ ዴሽ አባይ አስቡሕ ባካት ሳዐት 9:00 ሸእጎም ዐለ። ዐዋቴ መሐመድ ፋይድ: እግል እሎም ፍንጡራም ወሻፍጋም እት እንቶም መጽእዎም ለዐለው ዐሳክር: እንዴ ኢቀሩቡ ምን ረዱን ሰበት ፈረገዮም: እት ልስዔ እት መልህያሙ እንዴ ጌሰ: “ሕኩመት መጽአነ ህሌት: ፖሊስ እት ልትሳስዐው ለአቱ ዲብኑ ህለው” እት ልብል ሐበረ። ሓምድ እብ ሸፋግ: ክል ነፈር እት ረአስለ ምን ሕቅፉ ለኢፈንትዩ መንዱቁ: ዐፍሹ እንዴ ከምከመ: ሰይፉ ወሞራሁ እንዴ ሀረሰ: ህቱ አስክለ መርሐም በ እግል ልትለው አዋምር ሓለፈ እቶም።

ድፊዕ እተ ጸብጦ ዲቡ አካናት ቶም አጌሰው። በገስ አስክ እንክር ምፍጋር ጸሓይ አዳል። ሕግስ አዳል እንዴ ነስአው ስጋደት እበ እት ፈግሮ: ለክልአት ዐዶ ሕድ ረአው። “ሓምድ ብጠር: ተሐይስ ዲብክ ብጠር:” እት ልብሎ

ደርብን ገብአ እት ህለው እንሰምዎም ዐልን” ልብል ቀደም ሳልሰ ምዕል ሐቡሮም ለዐለ ከራር ኣድም ሐዞት። ገዲም ምናድል ከራር ምስል ሓምድ እት መደት እስትዕማር እንግሊዝ እት ሽፍትነት ሰውረት ኤረትርዮ እትለ ናይ ሰልፍ መትኣምባት ግድለ ስለሕ ዲብ 60ታት ፍንጌ ምናድሊን ሰውረት ወዴሽ ኣባይ ገብእ ለዐለ መዓርክ ምን ምናድል ህይለስላሴ ወልዱ ለከትቡዩ ክታብ ዐዋቴ ለትነሰኣቱ። ከእግል ዮም 6ይ ክፈል ቶም ለልትኣመሮ። ሓምድ እት ንዳል ክም ፈግረ ህዩ፡ “ከራርመ ምን እግሩ ኢተርፈ፡ እግል ልትለዩ ቱ” እንዴ ትበህለ ፖሊስ ለሐዝወ ሰበት ዐለው ቱ እንዴ ሰከ ለዐረ። ህቱ ቱ ህዩ መዓል መዕረከት ኣዳል ለዳገመ እግልነ። ሓምድ ምን ደርቦም ገብእ ለዐለ ዴሽ ኣባይ ኢትኣሰፈ ወኢቀቡዩ። ምናተ፡ ምን እብ ዕንታትክ እት ትርእዩ ደርብክ እት ገብእ ለልሃጅመከ ብዞሕ ኣባይ፡ ለእንዴ ኢትርእዩ ለትሃጅመከ ሓለት ንኢሽ ተ ለኣኬት ምድረት ለትኣጀሬ ዲብክ ለልብል ፍክር ሰበት ዐለ እሉ፡ ብዕድ ለኢትደሌት ቅወት እተ ኣስክ ኣዳል ለትኣፈግር ገበይ እንዴ ጸብጠ እተ ርሽመተ ደብር እንዴ ፈግረ እብ ስምጥ እግል ኢልዝበጦም፡ ኣልቢኒ ጸውራም ለዐለው ከራር ኣድም ወሽንግራይ ዐማር ለኣከ።

እሎም ክምሰለ ለትበህለው ቀደምም እንዴ ሐልፈው፡ እተ ትትሐዜ ኣካን እንዴ በጽሐው፡ እት ብለቅ ዐባዩ ሰዋትር እግል ልጽበጦ፡ ምን ትሊት ለትበገሰ ዴሽ ቅታል (ፊልድ-ፎርስ)፡ እብ ሓምድ ኣትሸከከዩ ኣካነት እግል ልሽበቦ ሐቱ ገብኣት። ከረ ሽንግራይ እተ ዐለው ዲብ ኣካን ኣትህበሰው። ለሆም ህዩ ኣስክ ርሽመት ኣዳል ገጾም ኣተላለው። ሽንግራይ ዐማር “ንልከፍ፡ ንልከፍ” እንዴ ቤለ ተንሸነ ከጠልገት ሐቱ ለክፈ። ከብሱለት እንዴ ኣፍገረ ጠልገት ብዕደት እግል ለዐምር ወቅት ወኢነስኣ ምኑ። ኣካነቱ እግል ኢትትኣመር ላኪን ኢደግመ። እብለ ገብኣት ለትለከፈት ጠልገት ዎሮት ዐስከሪ ኣባይ ሰበት ጀርሐት፡ እብ ተእኪደት እንዴ ወድቀ “ኡይ” እት ልብል መጸጸቱ ትትሰመዕ ዐለት። ገሌ ምን ፖሊስ እግል ወድቀ ነፈሮም ትጀመዐው እቱ፡ ወእንዴ ህረሰው እት ወደግ ዎሮ ትከረው እቡ ከትሐበዐው። ለተርፈው ብዕዳም እተ ብሮርሐት ኣሮትክ እብ ጀህቱ ደርብሽ-ብሽ እት ልብሎ ልትረኣው ዐለው። እግል እሎም ለኣተቃብል ለዐለ ከራር ኣድም እብ ጀህቱ፡ ልሰዕ እት ሓለት ረብሸት እት ህለው ወድዋራቶን እንዴ ኢራቅቦ፡ ጠልገት ሐቱ ፊሪቀ ዲቦም። ትዘበጠ ከንዶእ መኢትዘበጠ፡ ዎሮት መትፈዐጂ ብሬን ክብልል እተ ምድር ወደ።

ሐቆ እለ ጥለግ እብ እሰው እንክር ዘብጦም ክም ህለ ለፈህመው ዴሽ ኣባይ፡ ስልሑም ኣስክለ ክልኣት ዐሳክር ዐዋቴ ለዐለው እቡ እንክር እንዴ ወጀህው፡ ለክፍ ቅዙር ናይ ኣብዐሽረ እቡ ለምድር ሐርሰው። ሽንግራይ ወከራር ዘብጥ

ክም ትደቀበ ዲቦም፡ ምን ዐለው ዲቡ ብለቅ ገጾም ተሐት እንዴ ትሸልሀተው፡ እት አስዕር ሰበት አተው እግል ልንጀው ቀድረው። አካን እግል ልቀይሮ ላዝም ሰበት ዐለ ህዩ፡ እት ልትጫፈሮ እበ ስጋደት ለዐል ዶል አተንከበው፡ ስድፈት እግል ሓምድ ረክበው። ምስል ሓምድ መናዱቅ ለይዐለ እሎም ኮለያት ሌጠ ዐለው። ከረ ሽንግራይ እብ ሰበትለ እብ ጀሀቶም ለዐለት ሐረከት አባይ እግል ሓምድ አሰአለው። “እምበል ሸክ ዎሮ ላቱ እውዱቃም ምኖም ህሌን” ቤለው። እግለ ሀበውተ ሐብሬ ወኖሱ ታብዑ ለጸንሐ ተየልል እንዴ አትመጣወረ፡ “አብሽርኩም፡ እግል ንትዐወት ዲቦም ቱ” እንዴ ቤለ፡ እብ ሐዲስ አስክለ ቅብላቶም ለዐለት አኬነት ብዕደት እንዴ ተዐደው፡ ለስጋደት እግል ልድብእወ አመረዮም። ሀደፉ ላኪን ምድረት እንዴ ኢትገብእ እቶም እት ዳፍዖ ምን ባካት እግል ልትጀቀቆ ቱ ለዐለ። ሽንግራይ እግል ከራር እት መሬሕ፡ ክልኢቶም ደርብ ሕድ ሰዐው። እተ እገሮም ጥለግ ተናናት እት ቤርቅ እቶም፡ እተ ትበሀለው ስጋደት ተዐደው። ላኪን፡ ከራር እተ እንዴ ትገፍተአ መልህያሙ እት ልታኬ፡ ሽንግራይ እብ መረዊት እንዴ ትከረ ገበይ መዓል እንዴ ጌሰ፡ እት ቅብለት ምውዳቅ ጸሓይ ሀይኮተ እት ደብር ኤሊት ትረአ። እብላሁ ክም ጌሰ፡ ሐቆሀ ይአቅበለ።

ሓምድ እግለ መናዱቅ ለይዐለ እሎም ጃሌታት እንዴ ጸብጠ ደርብ ከራር ገብአ። እንክር ድማኖም እት ልትሐረኮ፡ እት አባይ ለክፎ ለጸንሐው ዐብዱ መሐመድ ፋይድ ወሐጅ ለልትበሀሎ አንፋር ተሐበረዎም። አሕመድ ጋድፍ እግለ ራፍዑ ለዐለ ምን ማይ ምሉእ ለዐለ ሀወት አትከበተዮም። ጽሙእ ለዐለ ምን ማዩ ክም ረወ፡ ርፈዕ እግል አቅለሎት እግለ ታርፍ ለዐለ ማይ ገሌ እንዴ ከዐው ምኑ፡ እብ ሸፋግ ትበገሰው። ምስል እበን ወዕጨይ እት ልትማሰሎ አስክ እንክር ምውዳቅ ጸሓይ ገጾም ጌሰው። ሐቴ ገበይ ዐባይ እንዴ ቀርጨው ልትዐደው ዲብ ህለው ሰበት ትረአው ላኪን፡ ጥለግ ትከዐ ዲቦም። ምናተ ዎሮትመ እንዴ ኢልትዘበጥ ምኖም አካን ምሕባዕ እተ አተው ወእብ ሰላሞም ተዐደው። ዐዋቴ መሐመድ ፋይድ ለዐለ ዲብ ብዕደት መጅሙዐት ሓምድ፡ ነፍሶም እግል ለአንግፎ እት ልትሐረቦ አስክ እንክር ቅብለት ደብር አዳል ጌሰው። እሎ'መ እንዴ ኢደሉ እት አባይ ሰበት አተው፡ ለክፍ በዝሐ እቶም። ሰእየት ሰበት ኢበትከው ቱ ድኢኮን፡ አባይ “ሰልሞ” እት ልብል፡ እብ እዴሁ እግል ልጸብጠም ልስዔ ዲቦም ዐለ። ሓምድ ህዩ ምስሎም ለህለ ሰበት መስለ እቶም፡ “ሓምድ ተሐይሰከ ብጠር” እት ልቡሎም ቱ እብ እግር ፈረሶም ለትመለሸው ምኖም። ዝያደት መትከማካም እግል ዝያደት ከርዶን ቅሎዕ ክም ቱ ለፈሀመ ሓምድ፡ እት ክርበ ዎሮ እንዴ ፈግረ ለባካት እቱ እት ለአትቃምት እግል ልፈክር እንበተ።

ለለክፍ ኢህድክ: እብ በታከት ሰበት ትብገሰ ላኪን: እትለ ሰልፋይት መዳፍዐቱ አዳሙ እግል ኢልክሰር: መልህያሙ እብ ከአፎ እት መርሐም አርወሐቶም ክም ለአድሕን ሌጠ ሐስበ። ለዶል ለሀ ምድር ክም ዕን እብረት ጨባብ እት እንተ: ትምባት ትረኤቱ። ምን ክትረት ሕሳባት ቱ ገብእ: ከዶስ (ፒፖ) እንዴ አቅረሐ ፍሪሪቅ አንበተ። ሰጃረቱ ምን ክም ትከዩ። ለእለ ሐስበ እንዴ ሐስበ ምን ዕንክለት እንዴ ትከረ: እግለ ለሐሰት ወትዐውተነ ለቤለዩ ከጥወት ነስኦ። እግለ በዝሐው ምን ምስሉ ለዐለው: ሕሊል መረዊት ድገለቦም እንዴ አትለው: እት ለአሴሮ ደብር ዎሮ እንዴ ፈግረው: እቡ ገጸም ኬን እግል ልትከረው አማውር ሓለፈ እቶም። ምናተ ለእብ ጀህት እንኮርቶ ለዐለት መጅሙዐት ፖሊስመ እተ ሐርብ ሰበት አቴት: ድማን ወድገለብ እት ክልኤ ትገመዐው ወምግዓዞም ሌጠ አተላለው። እሊ ኩሉ እት ገብእ: አቡ-ስታ ሐጫር ወደይፍ ራፌዕ ለዐለ ዑሰማን ቤረግ እተ ምዕል ለሀ ሕሙም ሰበት ዐለ: ምን ርሐ እት ዳፌዕ እግል ልፍገር ሓለት ሰኣነ።

በይኑ ምን ዐለ ዲበ አካነት እንዴ ኢፈግር: እት ዎሮት ሰዐር ጋምል ለአቴ እት ሀለ ሰበት ትረኦ: እግል ልፍገር ኢደቅበ። እበ ምን ቅብላት ለረኦው: ወእብ ሐዲስ እንዴ ትነዛዘመው ሓምድ እግል ለዐሩ እብ ደብር ኮንታሪ ፈግሮ ለዐለው ፖሊስ እንዴ ትከርደነ ሰበት ትጸበጠ: ለሰልፋይ አሲር ሰውረት ኤረትሮዩ ገብኦ። ለስለሕ አለቦም መልህያም ሓምድ እበ ደብር እንዴ ፈግረው ገጽ ኬን ክም ደነው: ተሐየበው ወዲብ ወደግ ዎሮ ትከረው። እንዴ አተናሰው ደርቦም ሐበት ክም አለቡ ክም ተአከደው: ግረ እንዴ ኢልትወለቦ ወአዳም ታርፍ ምኖም ክም ሀለ እንዴ ኢደሉ: መልህያምም እንዴ ሐድገው ሽርብ ቤለው። ለወደግ አስክ ቀላቅል አክለ ትከረ እት ፈዴሕ ሰበት ገይስ: ህቶምመ እብ መጅቡ እት ሴር ክምለ ይዐለው ትፈንጠረው። እምበለ ምስሎ ለዐለው ወለኢፈንተው ምኖም ስሉሓም ከረ ዐብዱ መሐመድ ፋይድ: ከራር አድም ወሓጅ ኩሎም ብጠሮ ለቤለዮም ይዐለ: ንዕኖ ለቤለዮምም ይዐለ: ዎሮትከ እብ እትጅሁ ዩክ አምደደ። አምዕል ሐቴ መዕረከት እንዴ ረኦው: ካልእ እንዴ ኢደግሞ: ንዳል ምኑ ቶበው። ሓምድ እብ ጀህቱ ለእሉ ጸብጠ እንዴ ጸብጠ እብ እንክር ብዕድ አስክ ደብር ኮንታሪ ሂረረ። አባይ እንዴ ዐረዩ ቅሩብ ጽብጠቱም በጽሐ።

ግረ እንዴ ትወለቦ: ሰኒ እንዴ ኔሸነ ዎሮት ሰበት አውደቀ ምኖም ላኪን: መደቲት ሰበት በጥረው ምኑ: ትንፋስ እንዴ ረክበ ሂራሩ አተላለ። ምድር ክም መስ ህዬ ምስለ ለዐረው ከረ ዐዋቴ መሐመድ ፋይድ ለዐለው እቶም አስክ ዐድ ሰጎ ተዐደ። እተ ገብኣት መዕረከት: እበ ትትወጤ እግልክ ምን ቅባል አባይክ እግል ትጋብህ: ኢገኦ ምን ገብእ ህዬ: ምስል ለኢጠወረ ስለሕ

ወአዳም ሐድ እንዴ ኦተርገዝከ እግል ትላክፍ ወትዝበጥ ኢትቀደረ። ምንክብ
እንዴ ረክበ ሐቆ ፈግረ። እብ ጀሀት ብዕደት ለጸንሐ ፖሊስ ከርዕዎ። ምኖም
ሐቆ ሀርቦ። ለብዕዳም እብ አርወሐቱ እግል ልጽቦጡ ልትካሮፉ ሰበት ዐለው።
ምሽክለት ትርድት ተ ለዐለት።